

"ทิศทางการเปิดสอนหลักสูตรสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ในยุคประเทศไทย 4.0"

1. **ชื่อโครงการ:** โครงการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ "ทิศทางการเปิดสอนหลักสูตรสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ในยุคประเทศไทย 4.0"

2. หลักการและเหตุผล:

สืบเนื่องจากอัตราการเกิดใหม่ของประชากรที่ลดลงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมหาวิทยาลัย เพราะจำนวนนักศึกษา ช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ซึ่งปัจจุบันนี้จำนวนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษายังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีจำนวนผู้สมัครแอดมิชชั่นเพียง 81,230 คน จากทั้งหมด 109,129 ที่นั่ง และมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งเคยมีนักศึกษาเฉลี่ยปีละ 5,000 คน ลดเหลือเพียง 4,000 กว่าคนเท่านั้น และจากการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง หรือ Thai University Central Admission System (TCAS) ปีการศึกษา 2561 รอบแรก พบว่า บางหลักสูตรมีนักศึกษาเลือกสมัครเพียง 4-5 คน และบางหลักสูตร ไม่มีนักศึกษาเลือกสมัครเลย

ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา มีมหาวิทยาลัยที่ปิดตัวลงไปแล้วจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยที่ยังเปิดสอนอยู่ประมาณ 150 แห่ง จาก 200 แห่ง และมีแนวโน้มว่าจะลดลงเหลือ 120 แห่งในปี 2563 ซึ่งมหาวิทยาลัยที่ยังเหลืออยู่เหล่านี้ยังต้องเผชิญกับสภาวะการทยอยปิด คณะ/สาขา ลงอีกจำนวนมาก ในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการมีแผนจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเปิดหลักสูตรใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของ 10 อุตสาหกรรมในประเทศ และผลที่ตามมา ณ ปัจจุบันคือการควมรวมหลักสูตร การยุบสาขาที่ไม่เป็นที่ต้องการของผู้เรียน มหาวิทยาลัยที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ จำเป็นต้องปิดตัวลงไปโดยปริยาย สิ่งที่จะสามารถดึงดูดผู้เรียนได้คือหลักสูตรที่ตอบสนองตลาดแรงงาน ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ

- 1) หลักสูตรยังไม่ได้เตรียมความพร้อมกับปัญหาเรื่องคุณภาพอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์ของ สกอ. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่พอ การขาดการปรับปรุงหลักสูตร ทั้งการปรับปรุงเล็ก และการปรับปรุงใหญ่ นักเรียนไม่สนใจหลักสูตรที่เปิดสอนเพราะเกรงจะหางานทำไม่ได้ จึงทำให้มีผู้เรียนน้อยมาก ถึงไม่มีผู้เรียนเลย ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุให้หลักสูตรไม่มีความมั่นคง และมีแนวโน้มปิดลงได้ในเร็ววัน

- 2) การเปลี่ยนแปลงหลายประการดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อการสอน การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ 9-10 สาขา สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา ประวัติศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บำบัดและชุมชน จิตวิทยา การท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัญหาที่คณาจารย์สายดังกล่าวเผชิญอยู่ คือ เป็นการยากที่จะคาดเดาว่าหลักสูตรสายใดจะสามารถอยู่รอดไปได้ หลักสูตรใดจำเป็นต้องปิดลง หลักสูตรใดสมควรได้รับการบูรณาการ และบูรณาการกับหลักสูตรใดจึงจะเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนหรือตลาดแรงงาน

จากสถานการณ์ดังกล่าว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงได้จัดโครงการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ "ทิศทางการเปิดสอนหลักสูตรสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ในยุคประเทศไทย 4.0" ขึ้น เพื่อระดมความคิดเห็น รวมถึงหาแนวทางและแนวโน้มในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ รวมถึงรูปแบบการเรียนการสอนและความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ต่อไป

3. วัตถุประสงค์:

- 3.1 เพื่อให้คณาจารย์ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวโน้มของการเรียนการสอนสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยไทยในปัจจุบัน
- 3.2 เพื่อจุดประกายความคิดร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ นักคิด นักบริหารงานวิชาการ และคณาจารย์ในสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ เกี่ยวกับทิศทางทั้งในปัจจุบันและอนาคตของหลักสูตร
- 3.3 เพื่อได้แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการเปิดหลักสูตรกลุ่มมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ให้คุ้มค่า คุ้มทุน และสอดคล้องกับตลาดแรงงานและประเทศชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ:

- 4.1 คณาจารย์ผู้สอนในกลุ่มมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวโน้มของการเรียนการสอนสายดังกล่าว ในมหาวิทยาลัยไทยมากขึ้น
- 4.2 คณาจารย์ผู้บริหารหลักสูตรในสายดังกล่าวปรับแนวคิด และทัศนคติในการสร้างหลักสูตรบนพื้นฐานของความคุ้มค่า คุ้มทุน และสอดคล้องกับตลาดแรงงานและประเทศชาติทั้งปัจจุบันและอนาคต
- 4.3 คณะมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ และศิลปศาสตร์ เตรียมเปิดรับสมัครอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสายตรง หรือสายสัมพันธ์กับแบบแผนและหลักสูตรบูรณาการ

5. กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เข้าร่วมโครงการ:

คณาจารย์ในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวนประมาณ 140 คน คณบดีและคณาจารย์ในสายมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ และศิลปศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศและมหาวิทยาลัยเครือข่ายอีกประมาณ 70 แห่งในประเทศ ผู้บริหารระดับสูง และกรรมการอำนวยการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

6. สถานที่จัดกิจกรรม:

ห้องอิมพีเรียลฮอลล์ 1 ชั้น 2 โรงแรมอิมพีเรียลแม่ปิง จังหวัดเชียงใหม่

7. แผนการดำเนินการสัมมนา:

08.00 – 08.45 น.	ลงทะเบียน
08.45 – 09.00 น.	พิธีเปิด โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
09.00 – 10.15 น.	การบรรยาย โดยองค์ปาฐกท่านที่ 1
10.15 – 10.35 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.35 – 12.00 น.	การบรรยาย โดยองค์ปาฐกท่านที่ 2
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมข้อคิดเห็น
14.30 – 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
14.45 – 16.30 น.	- กลุ่มย่อยนำเสนอผลการระดมข้อคิดเห็น - องค์ปาฐกตอบข้อซักถาม
16.30 – 17.00 น.	พิธีปิด โดย คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

8. งบประมาณ

ค่าลงทะเบียน คนละ 600 บาท

9. หน่วยงานที่รับผิดชอบ:

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีคณะทำงานที่รับผิดชอบดังนี้

10.1	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ ดร.ประภา สุขเกษม)	ประธานโครงการ
10.2	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	รองประธานโครงการ คนที่ 1
10.3	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพบุคคลและกิจการพิเศษ	รองประธานโครงการ คนที่ 2
10.4	หัวหน้างานบริหารวิจัย บริการวิชาการและวิเทศสัมพันธ์	กรรมการและเลขานุการ